

אור הנר

עורך: נדיה אטון

דבר העורך

"ואתם הדבקים בה' אלוהיכם חיים כולכם היום"

בפרשת ואתחנן הקב"ה מצווה את עם ישראל שלא יוסיפו ולא יגרעו ממצוות התורה, שהרי עם ישראל ראה בעיניו איך ה' הכרית את כל האנשים שנטשו את התורה והלכו אחרי העבודה זרה, ואילו אתם המחזיקים בעבודת ה' כולכם תזכו לחיים טובים.

ונשאלת השאלה: איך אפשר להיות עובדי ה', ומהם הפעולות שעלינו לעשות לשם כך?

על שאלה זו עונה ה"חתם סופר" זי"ע א" (דרשות לשבת תשובה תקנ"ה יז), כי הרוצה לשוב

בתשובה ולהתקרב אל ה', דבר ראשון עליו לטהר עצמו בעניינים שבבין אדם לחברו, ורק אחר כך יבוא לטהר עצמו בעוונות שבין אדם למקום, מכיוון שאהבת ישראל היא הכלי השלם לעבודת ה', אדם שמוותר לחבירו או עוזר לחבירו לפניו יש את הכלים לעבודת ה'.

ומסביר החתם סופר את דבריו על פי הפסוק שבפרשתנו, שרק אם אתם הדבקים - כולכם, כלומר שתהיו דבוקים זה בזה מתוך אחדות הלבבות, רק אז ניתן לומר בה' אלוהיכם חיים, כלומר שתקבלו חיים של שפע ושמחה מה' יתברך. סיפר מגיד המישרים הרה"ג רבי שלמה מילר שליט"א היה זה בראשית ימי הקיץ לפני כמה שנים, בשיבה חשובה בקריית ספר שבמודיעין עילית התבשרו הבחורים בבשורה טובה שרדפה את קודמתה - לפני כמה ימים התארס משה א., ובחלוף כמה ימים התארס גם פנחס ל., שניהם מהמובחרים והאהובים שבבני הישיבה. ומשום כך בשיבה הייתה שמחה גדולה ועצומה.

שני הבחורים החלו בהיערכות לקראת יום החתונה, באווירה טובה ועליזה, ולפתע התברר כי קרתה תקלה. שני הבחורים קבעו את תאריך החתונה לאותו לילה, יום שלישי, אור ל"ג באב. שניהם בחרו בתאריך זה בלית ברירה, שכן אלו ימי 'בין הזמנים' - תקופת חופשת הקיץ, בה חלק מהבחורים שוהים בחופשות משפחתיות ולא יוכלו להשתתף בחתונה. ועתה, התברר כי גם הבחורים שכן יוכלו להשתתף, ייאלצו להתחלק לשתי חתונות שיתקיימו באותו לילה, באמת לא נעים □

במובן מסויים, זה לא רק לא נעים, יש לכך גם משמעות כלכלית כבירה. משה א. כבר סגר עם אולם על התאריך הזה בדווקא, שכן עלות האולם יותר זולה רק בתאריך הזה, העברת תאריך החתונה למועד אחר - משמעותה ויתור על הטבה כספית משמעותית, הנחה שהיא כאוויר לנשימה עבור הורי החתן;

ובכל זאת, בניסיון למצוא פיתרון כלשהו,

יום ו' ו"ד אב תשפ"ה

כניסת שבת: 19:13

יציאת שבת: 20:03

רבינו תם: 20:54

הזמנים לפי אופק באר שבע

שבת נחמו

פרשת ואתחנן

בעינינו. לאכזבתו, התברר שהבחור הלז כבר התארס, והוא עומד להינשא באור לט"ו באב... שמחת השבע ברכות הסתיימה, כולם חזרו לבתיהם. כמה שבועות חלפו, ולפתע מצלצל הטלפון בביתו של החתן משה א., ועל הקו - אותו עסקן שפגש בו בשמחת השבע ברכות' המדוברת. בקול נרגש הוא מספר לאביו של משה כי שמע את דרשות בנו בשמחת השבע ברכות' לפני מספר שבועות, וכבדרך אגב שמע שחתנתו בתאריך ט"ו באב.

'ובדיוק הבוקר', הוא מוסיף ומספר לאב המופתע, 'פגשתי יהודי עשיר שמחתן את בנו בט"ו באב, והוא מבקש ממני למצוא חתן שמתחתן באותו לילה. [יש סגולה מפורסמת לערוך חתונה נוספת או לחילופין לעזור בהוצאות חתונה של תלמיד חכם נזקק ביום שמחתנים את הילדים], והוא מחפש למצוא חתן כזה, שיהיה סגולה לצאצאים טובים ולמזל וברכה לזוג הצעיר. הואיל וכפי שראיתי בנך הוא בן תורה, ולפי מה שביירתי אתה לא אדם אמיד במיוחד, רציתי להציע לך מימון מלא לכל צרכי החתונה!'

רק שמע האב את הדברים, ודמעות רותחות החלו לזלוג במורד לחייו. הוא הודה לו בחום, ומיהר להתקשר לבנו ולבשר לו את הבשורה המרנינה, שהוכיחה שלא רק שהויתור לא עלה להם כסף, ההיפק הגמור קרה - בזכות הויתור הם קיבלו מימון לכל הוצאות החתונה! 'הרי אותו עשיר חיפש חתן שמתחתן בט"ו באב, בדיוק. אם לא היינו מוותרים ומשנים את התאריך - לא היינו מקבלים את המימון המלא לחתונה!' - הבינו האב והבן גם יחד.

"הויתור הוא ויתור לפרק זמן קצר, קצר מאוד." אמר מגיד המישרים הרה"ג רבי שלמה מילר שליט"א, "הרבה מאוד פעמים אנו מגלים שהויתור השתלם שבעתיים, והיה כדאי כפליים. וגם אם איננו מגלים זאת בכוחות עצמנו, יודעים אנו שכוחו של הויתור גדול ועצום, ולבטח הוא מעניק לנו שבעתיים על ההקרבה שלנו.

מסתבר שאי אפשר לדרוש מאדם לוותר, הויתור הוא כלי לאנשים חכמים ונבונים בלבד. אדם רשאי לעמוד על שלו, להיות צודק בתכלית. אך הרבה יותר כדאי ומשתלם לאורך זמן לוותר, כי הויתור הזה פותח שערי שמים ומעניק שפע ברכה והצלחה, מעל ומעבר לצפוי!."

יהי רצון שנוזכה ליישם דברים חשובים אלו, ונוזכה להיות עובדי ה' באמת, אמן, שבת שלום ומבורך.

סיפר משה לאביו על התקלה שקרתה. הוא היטיב להסביר כי למעשה הוא שתפס את התאריך לפני חברו, ובכלל - המשמעות הכלכלית של החלפת התאריך היא יקרה מאוד!

אך שמע האב את דבריו של בנו, ומיד החליט לעשות מעשה. 'ראה נא בני יקירי', אמר מיד, 'הרי גם לממן את ההתחייבות הבסיסית לחתונה, לא באמת יש לי מאיפה... אנחנו תלויים בחסד הבורא, והפער הכספי הנעוץ בין התאריכים - לא הוא שיעשה את ההבדל. מצד שני, יש לנו הזדמנות לוותר!'

'לוותר?!?!' - החתן כמעט שאג, 'שאני אוותר על התאריך שלי? למה?! הלא אני תפסתי אותו ראשון, יש לי אולם סגור, ועוד יותר בזול מהתאריך האחר. שאני אוותר?'

האב הבין לכאבו של הבן, אך בד בבד קרב אליו,

ודיבר על לבו. 'ראה נא, לא הרבה פעמים מזדמנת לאדם הזדמנות לוותר, ועוד ויתור טוב ואיכותי כזה, ויתור שעולה לו בבריאות ממש, עכשיו יש לנו הזדמנות לוותר, למנוע ריב מיותר ואי נעימות גדולה. נכון שאנחנו צודקים, אבל הרבה יותר כדאי לנו לוותר, להתחיל את חיי הנישואין שלך בויתור עוצמתי רב ברכות במיוחד!'

האב הוסיף לדבר על לבו, עד שחש כי הבן לא רק מסכים - אלא גם שמח על הויתור. לאחר התייעצות עם רב והסכמת הצדדים, הם הודיעו לאולם על העברת החתונה ליום חמישי בערב - אור לט"ו באב, והודיעו לחתן השני - פינחס, כי החתונה נדחתה בימיים, עובדה ששימחה אותו מאוד והוא הודה עליה בחום.

ואז, באחד מימי הקיץ, הוזמן משה החתן לשאת דברים בשמחת 'שבע ברכות' של אחד מחבריו. הוא נשא דרשה מאלפת שכל שומעיה התמוגגו ממנה, ביניהם גם עסקן מוכר שהבחור הנואם מצא חן

ברשת וארתחנ

דבר תורה לסעודה שניה

אור החיים הקדוש

"אתה החלת להראת את עבדך"

הקדמה: אדם שנדר נדר, ורוצה לשוב בו מנדרו, צריך לעשות התרה, וכדי לעשות התרה צריך למצוא "פתח" לנדר, היינו ששואלים את הנודר: 'אילו היית יודע כשנדרת שיווצר כזה מצב, היית נודר? והוא עונה: לא. תיבת "החילות" פירושו חז"ל בג' דרכים: א. פירוש הספרי: אתה החילות אתה התרת לי נדרי בשעה שאמרת לי "הוצא את עמי בני ישראל", ואמרתי לך איני יכול שכבר נשבעתי ליתרו ובכל זאת התרת לי, אף פה תתיר לי את השבועה. ב. אתה פתחת לי פתח להתפלל שאמרת לי הרף ממני וכי תפוס הייתי בך וכו'. ופירוש המילה "החילות" לשון תפלה. ג. התחלת לפתוח פתח לעבדך בשעה שנכנסתי לנחלות בני גד ובני ראובן.

האור החיים הקשה שהפירוש הראשון אינו קשור להמשך הדברים, ותיקן: על פי הרמב"ם, ששמע שאפילו שבית דין לא מוציאים פתח להתיר את הנדר, בית דין מתחכמים למצוא פתח. וזה מה שנתכוון משה בטענתו לפני ה' "אתה החילות", שהוא התיר לו שבועתו כשנשבע ליתרו, אפילו שלא היה חפץ להתיר.

דבר תורה לסעודה ראשונה

"שמע ישראל, ה' אלהינו ה' אחד"

במילים ובאותיות שבפסוק זה מצאו חכמי ישראל רמז למספר הקרואים, העולים לתורה בימות החול, בשבתות ובכל מועדי השנה: א. "שמע" - במילה זו שלוש אותיות, המרמזות לשלושת הקרואים העולים לתורה בימי שני וחמישי בשבוע, בתעניות ציבור, בחגים מדרבנן (חנוכה ופורים) ובמנחה בשבת וביום הכיפורים. ב. "ישראל" - במילה זו חמש אותיות, המרמזות לחמשת הקרואים העולים לתורה בימי "שבתון" (בשלושת הרגלים ובראש השנה). ג. "א-ד-נ-י" - במילה זו (שם הויה, שאסור להגות באותיותיו) ארבע אותיות, המרמזות לארבעת הקרואים העולים לתורה בחגים מן התורה שאינם "ימים טובים" (ראשי חודשים וימי חול המועד). ד. "אלהינו" - במילה זו שש אותיות, המרמזות לששת הקרואים העולים לתורה ביום הכיפורים הקדוש (כנגד ששת ימי המעשה בשבוע). ה. "א-ד-נ-י אחד" - בשתי המילים החותמות את הפסוק שלפנינו שבע אותיות, המרמזות לשבעת הקרואים העולים לתורה ביום שבת קודש, בין שחרית למוסף.

דבר תורה לסעודה רביעית

אכילה ושתייה לפני עלות השחר

לא אסרו חכמים לאכול קודם התפילה אלא כשהגיע זמן התפילה. אבל קודם עמוד השחר, אפילו לאחר שישן שינת קבע על מטתו, מותר לאכול. ואמנם כל זה לפי הפשט, אך בזוהר הקדוש (פר' ויקהל דף רטו ע"ב) החמיר מאד בדבר, וכל שישן שינת קבע בלילה, אסור לו לאכול אפילו קודם עמוד השחר, עד שיתפלל שחרית. והואיל ובתלמוד ובפוסקים מבואר להקל, יש להורות הלכה כדבריהם אף נגד הזוהר.

לכן הנוהגים לקום בלילי שבת לומר בקשות ופזמונים ושירות ותשבחות עד אור הבוקר, ומחלקים להם עוגות ומיני מתיקה, בטרם יעלה עמוד השחר, רשאים להקל בזה כפי עיקר ההלכה, והנח להם לישראל. שהרי עדיין לא הגיע זמן תפלה. ומכל מקום הצנועים מושכים את ידיהם ומונעים עצמם מלטעום עוגות או מיני מתיקה, כדי לחוש לדברי הזוהר. ורק לגבי תה או קפה אפילו עם סוכר נוהגים להקל, שאף הזוהר לא החמיר בשתייה. (וכן בערב תענית צבור, באופן שקשה לו להתענות מבלי שיאכל קודם עמוד השחר, אפשר להקל לאכול קודם עמוד השחר אפילו לאחר שישן שינת קבע, באופן שיתנה קודם שישן, שבדעתו לקום קודם עמוד השחר לאכול). (ילקוט"י, סי' פט).

דבר תורה לסעודה שלישית

הבן איש חי

"ושמרתם את המצוה ואת החוקים ואת המשפטים..." (ז', י"א)

וכי שייך לצוות לכל איש מישראל, שישמור ויקיים את כל התרי"ג מצוות? והלא הרבה מצוות אין באפשרות כל אדם לקיימן, כמו מצוות השייכות לכהנים בלבד או לזמן שבת המקדש היה קיים וכדומה. אלא, שלשון 'ושמרת' מתפרש גם במשמעות של צפייה, כמו שמצינו בתחלת פרשת וישב (בראשית לז, יא) 'ואביו שמר את הדבר' - "היה ממתין ומצפה מתי יבוא" (רש"י). אכן יכול האדם לזכות לקיים את כל התרי"ג מצוות במילואם, בכך שמתקשר במחשבתו לכל מצוה ומצוה ומצפה אימתו יוכל לקימה, ואם יזדמן למציאות מסוימת מיד יחוש לקיים את המצוה כהוגן. נמצא שאמנם קיום בפועל אין לו, אולם בדעתו ובמחשבתו משיג את קיום המצוה, כאילו קיימה בכל פרטיה ודקדוקיה.

לחמון שלם ברחל דר

מישל בת רחל
אסתר בת לאה
תנצבה

לחמון שלם ברחל דר

מדי בת רחל
דוג'ה סלומון
בן דבקה
חנה בת חפסה
תנצבה

לחמון שלם ברחל דר

שרה בת מרגו
מאיר חודי
בן חנינה
תנצבה

"כל השונה הלכות בכל יום..."

שו"ת עם
הרה"ג אהרן נודית

הלכות כשרות המאכלים

שאלה: האם אוכלים נאסרים באכילה רק כאשר שהו מתחת למיטה או שמא אסורים באכילה גם כאשר היו מונחים בסמוך לה או מעליה?

תשובה: אוכלים שהיו בסמוך למיטה או מעליה מותרים באכילה לכתחילה. ובעניין אוכלים שהיו מתחת למיטה יש המתירים לאוכלם ויש מחמירים, ויש שרצו לחלק בין מיטה הראויה לשינה ובין מושב דאינו ראוי לשינה וכן בין תבשיל לדבר הנאכל חי כמו שהוא. ומכל מקום בזמן הזה כשקרקע הבתים מרוצפת יש להקל בדבר והוא הדין בקרקע שאינה מרוצפת בצירוף של הפסד מרובה, ועל כל פנים המחמיר תבוא עליו ברכה.

שאלה: האם מותר לספרדי שקיבל עליו הוראות מרן השו"ע בדבר בישולי עכו"ם, לקנות ולאכול מיני מאפה ממאפיה כשרה, בה מועסקים פועלים גויים המכניסים את הפת לתנור לאחר שהדליקו הישראל תחילה?

תשובה: גם לספרדים הנוהגים כדעת מרן השו"ע מותר לאכול פת או מיני מאפה שנאפו ע"י גוי בתנור שהודלק ע"י הישראל.

דיון משפחתי עם הרב יצחק זלברשטין

שו"ת עם
הרה"ג בנימין זיתא

הלכות כיבוד הורים וכבוד תלמיד חכם

שאלה: מי שיש לו אפשרות או תפילה בנץ או כיבוד הורים מה עדיף שיעשה.

תשובה: עדיף כיבוד הורים ויתפלל לאחר מכן לפני סוף זמן תפילה.

שאלה: האם מותר לבן לישב בכסא אביו שברכב ומה הדין לעמוד על כסא אביו כגון לצורך להוריד דבר ממקום גבוה.

תשובה: מותר לבן לישב בכסא אביו של רכבו וכן מותר לעמוד על כסא של אביו כדי להוריד דבר ממקום גבוה וכדומה.

שאלה: תלמיד הקובע עיתים לתורה ונרדם בשיעור האם יש בזה בזיון בכבוד התורה של רב המגיד שיעור ומה הדין בזה שעונה לטלפון באמצע השיעור.

תשובה: הנרדם בשיעור הדבר תלוי מי הרב שמוסר את השיעור יש כאלו שנפגעים ולכן יש להקפיד בזה שלא יראה כזלזול ברב, אבל לעניות דעתי לא רק שאין זה פגיעה אלא הוא כבוד לתורה ולרב, שיהודי העמל לפרנסתו שאונס השינה מטריד אותו ובכל זאת הוא מגיע לשיעור. והעונה לשיחה טלפון באמצע השיעור תלוי מהי צורת השיעור ודרך הנהגת רב מוסר השיעור אבל אלו שעונים באמצע שהרב מדבר איתם בשיעור אישית אין לה זלזול ברב יותר גדול מזה.

"שמור את יום השבת לקדשו" (דברים ה', י"ב)

איש חקירות פנה אל הגאון רבי יצחק זילברשטין שליט"א בשאלה הבאה:

לצורך מלוי תפקידי, אני משתמש בכלב מיוחד, המשמש עבורי כצלם מקצועי ויעיל... אל השרשרת שמסביב לצוארו, הצמידתי מצלמה מסתרת זעירה, והפלב המאלף נכנס ליעדים אותם עלי לחקור, מתמקד בנקודות הטעונות צלום, ומביא לי את התמונות הנצרכות לחקירה.

והנה, אני נוהג לצאת 'לטייל' בשבת קדש בלוי הפלב, ואנו מגיעים גם ליעדי החקירות שלי, ובוצוני לשאל, האם מתיר לי להשאיר את המצלמה מערב שבת על צואר הפלב, באופן שהיא תמשיך לצלם גם כשאני עמה בשבת לרשות הרבים, (ותהיה לי תועלת בתמונות כי יסייעו לי לאחר השבת בחקירה)?

תשובה:

נאמר בתורה (שמות כ"ג, י"ב) ששתי ימים תעשה מעשה, וביום השביעי תשבות, למען ינוח שורך וחמורך. ומכאן למדנו, שמצוה אדם על שביתת בהמתו כמוהו (ירושלמי שבת פ"ה ה"ג), דהיינו שלא תעשה בהמה (ובל

פעלי החיים בכלל) מלאכה בשבת עבור האדם, כגון לחרט, לדוש או להוציא משא מרשות לרשות

אמנם, דבר העשוי לשמירת הבהמה, שבלעדיו לא תשמר כלל, אינו נחשב כמשא; וכן דבר שהבהמה זקוקה לו מפני החם או מפני הקור או מפני צרך אחר, דינו ככגד לאדם, והיא יוצאה בו. אבל דבר שאינו עשוי לשמירה, או שאינו מועיל לשמירה, או שהוא שמירה יתרה שאין הבהמה זקוקה לה, וכן כל דבר מיותר שאינו לצורך הבהמה, ואפילו דבר שהוא לנו, כשאין הבהמה רגילה בו - הרי זה נחשב כמשא, ואסור לה לצאת בו. (כמבאר בשו"ע או"ח סי' ש"ה ס"א ובמשנה ברורה סק"א).

לאור זאת, אסור להניח לכלב החוקר לצאת מרשות לרשות, משום שמטלטל מצלמה שלא לצורך שמירה על הפלב, אלא לצורך בעליו!

ואפילו אם הפלב יוצא מעצמו לרשות הרבים והמצלמה על צוארו מלפני השבת, ואין לבעליו שום ענין שישא את המצלמה, בכל זאת חייב למנוע מהפלב לצאת. כפי שפיתב המשנה ברורה (שם ס"ק ע"ז): "אם נשאר איזה דבר על הבהמה מערב שבת, והיא רוצה מעצמה לצאת לחוץ, בעליה צריך למנועה שלא תצא, מפני מצות שביתת בהמה".

לדפואה שלומה

ברוך חי בן לאה
רחל בת שרה
מידה מרים
בת רחל

לדפואה שלומה

יוליה בת לדיסה
דוד בן מטיאנה
סולטנה
בת פרחא

לזיווג הגון

שירה
בת ציפורה

למנוח שלום ברוך רחל

שרה בת לאורה
ינית בת רחל
שמעון בן מרסל
תנצבה

למנוח שלום ברוך רחל

לאה בת
סוליקה רביבו
ז"ל (הי"ד)
תנצבה

ט"ו באב

שישה דברים אידעז לאבותינו בט"ו באב

חיים מן המתים", וכל מי שהיה בו נפש חיים היה יוצא. גם בשנת הארבעים עשו כך, אלא שלמחרת עמדו כולם חיים. כיון שראו שכולם קמו חששו שמה טעו בחשבון ימי החודש וחזרו ושכבו בקבריהם בכל לילה ולילה עד חמישה עשר באב. משראו שנתמלאה הלבנה בחמישה עשר לחודש ולא מת אחד מהם, ידעו שלא טעו בחשבון ונשלמו ארבעים שנות גזירה, וקבעו בני הדור ההוא יום זה ליום טוב.

ד. עולא אמר: יום שביטל הושע בן אלה פרוסדיות (שומרים) שהושיב ירבעם בן נבט על הדרכים שלא יעלו ישראל לרגל ואמר לאיזה שירצו יעלו. אם ירצו יעלו לירושלים, ואם ירצו ילכו לבית אל או לדן, לפיכך נקבע ליום טוב, על השמחה שהותר להם לעלות לבית המקדש לרגל.

ה. רב מתנה אמר: יום שניתנו בו הרוגי ביתר לקבורה. לאחר שלוש עשרה שנה ניתנו לקבורה ביום ט"ו באב.

ו. רבה ורב יוסף אמרו שניהם: יום שפסקו מלכרות עצים למערכה. והיו שמחים באותו יום כי בגלל שהיו כורתים עצים היו נעשים הכוהנים בעלי מומים. והיו שמחים, כי מאותו יום והלאה היה יותר זמן לעסוק בתורה הקדושה. (תענית ל:)

מהתקופה של ט"ו באב הלילות מתחילים להתארך לכן על כל אחד ואחד להשתדל מאוד להוסיף בלימוד התורה בלילות, ובעזרת ה' יזכה שיארכו ימיו ושנותיו.

אי"ה ביום שבת נציין את תאריך ט"ו באב, ונשאלת השאלה על מה ולמה השמחה ביום זה?

א. אמר רב יהודה בשם רב: יום שהותרו שבטים לבוא (להתחתן) זה בזה. התורה אסרה לאישה שאין לה אחים והיא ראויה לרשת נחלה ממשפחתה להתחתן עם אדם משבט אחר, כדי שלא תיטוב הנחלה שהיא ירשה משבט אביה לשבטו של הבעל כשהיא תמות וירשו אותה יורשיה שהם משבט הבעל. ודרשו חכמים מפסוק זה שגזרה זו נגזרה רק לאותו דור יוצאי מצרים, אבל לדורות אחר כך מותר לאישה היורשת נחלה להתחתן עם אדם משבט אחר. ומשום שדרשה זו נתחדשה לחכמים בט"ו באב, נקבע יום זה ליום טוב.

ב. אמר רב יוסף בשם רב נחמן: יום שהותר לשבט בנימין לבוא בקהל. לאחר המעשה של פילגש בגבעה (שופטים פרקים י"ט - כ). ובט"ו באב דרשו שדווקא הציווי הוא לאותו דור ולא לדורות הבאים.

ג. אמר רבה בר חנה בשם רבי יוחנן: יום שכלו בו מתי מדבר. בחטא המרגלים, כשהתלוננו בני ישראל על כניסתם לארץ, נשבע ה' שכל הזכרים מבין עשרים שנה עד בן שישים ימותו במדבר, ושכל העם יתעכבו במדבר עד שימותו כל אלו שנגזר עליהם. בכל ערב תשעה באב יצא כרוז: "צאו לחפור!" והיה כל אחד יוצא וחופר לו קבר ושוכב בו, שמה ימות לפני שיספיק לכרות לו קבר. למחר היו מכריזים "יבדלו

מה מברכים כשרואים את הים?

ברכת ימים ונהרות

שאלה: אדם שמגיע לים, איזה ברכה מברך?

תשובה: המשנה במסכת ברכות פרק ה' הוראה אומרת על הימים ועל הנהרות אומר. "ברוך... עושה מעשה בראשית". ר' יהודה אומר ה' הוראה את הים הגדול מברך "ברוך... שעשה את הים הגדול".

וכן פסק השולחן ערוך (סימן רכ"ח סעיף א'): על ימים ונהרות מברך "עושה מעשה בראשית".

פירוש הברכה: שאנו מתפעלים לראות דבר שברא הקב"ה בששת ימי בראשית וקיים עד עכשיו, לאחר כמעט כששת אלפים שנה.

בס"ד נבאר כל ים מהי ברכתו:

כינרת

אדם שרואה את הכינרת מברך: "עושה מעשה בראשית".

ים סוף

אדם שרואה את ים סוף מברך "עושה מעשה בראשית".

ים המלח

ביום המלח דעת רוב הפוסקים שלא יברך מכיוון שים המלח לא נברא בששת ימי בראשית, אלא לאחר הפיכת סדום. וכתב מרן הרב עובדיה יוסף זצ"ל, בחזון עובדיה ברכות עמ' תע', מכיוון שיש את דעת היעב"ץ בספרו מור וקציעה וכן את דעת התפארת ישראל שסוברים שצריך לברך על הים המלח עושה מעשה בראשית, לכן

כשרואה את ים המלח טוב שיהרהר את הברכה בליבו.

ים התיכון

ביום התיכון נחלקו הפוסקים מהי ברכתו לדעת השולחן ערוך (רכ"ח סעיף א') מברכים עליו "שעשה את הים הגדול", וכן פסק מרן הרב עובדיה (ט"ו בשבט ברכות עמוד תסז).

אומנם יש הרבה פוסקים שסוברים שרק על האוקיינוס מברכים "שעשה את הים הגדול", ואילו על הים התיכון מברכים "עושה מעשה בראשית" (משנ"ב סימן רכ"ח סק"ב).

הראשון לציון הרב דוד יוסף שליט"א בהלכה ברורה (חלק י"א סימן רכ"ה) כתב לעשות פשרה בין הדעות, ויצא ידי חובה לדעת כולם: שלכתחילה יברך "שעשה את הים הגדול" ויוסיף מיד "עושה מעשה בראשית", וכך הנוסח: "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם שעשה את הים הגדול עושה מעשה בראשית"

בדרך על הים התיכון האם ישוב לברך על הכינרת?

הרואה את הים התיכון ובירך שעשה את הים הגדול, ולאחר מכן ראה את הכינרת מברך עושה מעשה בראשית, אפילו שבירך כבר על הים התיכון.

הבהרה חשובה

כל הברכות הללו דווקא אם רואה את הים לאחר שלא ראה אותו שלושים יום, אומנם אם כבר היה בים לפני פחות משלושים יום אינו צריך לברך.

לברכה והצלחה

אלג'דיה
בת מרים
מרים (מיד)
בת דות

לברכה והצלחה

משה ואסתר
חודאדי
אביעד וגל
חודאדי

לברכה והצלחה

מרדכי ויפה
מזדנו וב"ב
ליאור ושיר
מזדנו

לברכה והצלחה

חיים לוי וב"ב
רון רבקה
חודיה לוי

לברכה והצלחה

דודית
בת עמליה
יצחק בן חנה

